

Rekordná účasť voličov v obvode Veľký Krtíš v sobotňajších voľbách

UVEDOMUJEME SI DÔLEŽITOSŤ REGIONÁLNEJ POLITIKY

V krajskom parlamente náš okres budú zastupovať zľava: MUDr. Miroslav Trojčák, MUDr. Ondrej Kollár a Jámbo László

Volíči na Slovensku volili 8 predsedov samosprávnych krajov a 408 poslancov do parlamentov VÚC. Najviac poslancov má koalícia LS HZDS a Smer-SD 101, za nimi sú nezávislí poslanci, ktorých je 55 a 50 poslancov v krajských parlamentoch bude mať koalícia KDH, SDKÚ - DS. Už v prvom kole boli zvolení 4 predsedovia v Košickom kraji Trebula, v Trnavskom kraji Mikuš, v Žilinskom kraji Blánár a v Nitrianskom kraji Belica.

V ostatných 4 krajoch bude druhé kolo volieb predsedov VÚC o 14 dní - 28.11.2009. V Banskobystrickom kraji do 2. kola postúpili dvaja kandidáti s najvyšším počtom hlasov - Vladimír Maňka a Jozef Mikuš. Bolo zvolených všetkých 49 poslancov krajského zastupiteľstva BBSK, kde zasadať aj 3 zástupcovia z nášho okresu. Aj keď obvodná volebná komisia riešila niekoľko podnetov od občanov, nevyšktili sa žiadne problémy, ktoré by ovplyvnili výsledky volieb. Potvrdil to aj riaditeľ Obvodného oddelenia policajného zboru vo V. Krtíši mjr. Ing. Daňo Magula: **"Volby v našom obvode prebehli bez incidentov, bez porušenia volebného zákona. Aj v nápade trestnej kriminality sme v deň konania volieb zaznamenali iba krádež jednej peňaženky."**

Volíči v našom okrese volili 3 poslancov do zastupiteľstva BBSK z celkového počtu 25 kandidátov. Najviac hlasov dostali MUDr. Mirko Trojčák (nezávislý), MUDr. Ondrej Kollár (koalícia LS HZDS a Smer-SD) a László Jámbo (SMK).

V obvodnej volebnej komisii, ktorá sídlila v Gymnázii A.H.Škultétyho vo V.Krtíši pracovali: Ing. Ladislav Balla (predseda), Jozef Pilát (podpredseda), Mgr. Jana Strašková, Rozália Kučíková a Gyula Bodzsár (členovia) a JUDr. Dušan Fabian ako zapisovateľ.

Ing. Ladislav Balla, predseda obvodnej volebnej komisie takto hodnotí sobotňajšie voľby:

"Volby v obvode Veľký Krtíš dopadli veľmi dobre. Neboli žiadne väčšie problémy. O tých, ktoré boli nahlásené od občanov, bola urobená zápisnica a bola poslaná na VÚC do B. Bystrice. Išlo o propagačné materiály, v ktorých boli aj fotografie kandidátov, ale keďže zákon nestanovuje vzdialenosť propagačných materiálov od volebnej miestnosti, nedošlo k porušeniu moratória. Ďalší podnet nám nahlásili občania, že v reštaurácii Mařík sa nachádzajú propagačné materiály jedného z kandidátov a podáva sa tam víno na jeho účet. Poslal som tam podpredsedu komisie Jozefa Piláta s členom komisie Gyulom Bodzsárom, ktorí tam išli za doprovodu polície. Tento prípad rieši polícia, ktorá potvrdí, či išlo o priestupok alebo nie. Žiadne iné problémy neboli nahlásené."

Vyslovujem veľkú spokojnosť s voľbami, pretože bola dobrá disciplína všetkých komisii. Milo nás prekvapila pripravenosť štatistického úradu, lebo podľa mojich informácií mal náš obvod ako prvý v rámci kraja spracované výsledky. V našom obvode bola aj vysoká účasť voličov, dokonca vyššia ako v rámci celého BBSK, ktorý mal najvyššie percento zúčastnených voličov. Čo sa týka volieb, sme jedným z dvoch obvodov, kde vyhral voľby kandidát na župana Ing. Jozef Mikuš. V deviatich obvodoch vyhral Ing. Vladimír Maňka. Chcel by som poďakovať obvodnej volebnej komisii, ako aj všetkým členom okrskových komisii za aktívny prístup, a tiež za to, že sme všetko bez problémov zvládli. Polhodinu po polnoci bola spísaná a podpísaná zápisnica a okolo pol druhej v noci sme s ňou odchádzali do Banskej Bystrice. Potešila nás aj vysoká účasť voličov, za čo tiež patrí poďakovanie voličom aj okrskovým komisiam, ktoré pracovali na vysokej úrovni. Samozrejme v nich pracovali aj mladí ľudia, ale väčšinou tam pracujú už skúsení ľudia. Ešte raz pripomínam, že bez profesionálnej úrovne Štatistického úradu by to nebolo možné. Verím, že aj druhé kolo volieb o predsedu VÚC BBSK prebehne takto hladko."

Jedného z troch zvolených poslancov MUDr. Ondreja Kollára sa nám do mimoriadnej nedeľnej uzávierky podarilo požiadať o prvé dojmy z jeho znovuzvolenia.

"Som rád a šťastný. Potvrdzuje sa pravidlo, že obhajovať je podstatne ťažšie, ako keď ide človek kandidovať prvý raz. Úprimne sa teším z víťazstva MUDr. Mirka Trojčáka, ktorý vystupoval tak ako ja pred štyrmi rokmi, a to mu vyšlo, a pravdepodobne aj zabezpečilo jeho víťazstvo. Som šťastný, že sme sa umiestnili dvaja, ktorí máme sociálno-demokratické ctenie. Som rád, že sa na treťom mieste predsa len umiestnil aj občan maďarskej národnosti. Verím, že vytvoríme slušnú koalíciu v okrese a opäť vytvoríme naďalej také dobré podmienky, aby okres rástol, a aby občania boli spokojní s výsledkom súčasných volieb."

Výsledky volieb som sa dozvedel tak, že sme sa ako koalícia zišli o polnoci a na internete sme sledovali priebežné výsledky volieb. Od začiatku to vyzeralo tak, že sa o víťazstve rozhodne medzi Mirkom Trojčákom a mnou, len sme boli veľmi zvedaví na tretieho. Mohol to byť J. Filkus alebo niektorý kandidát zo SMK. Nakoniec veľmi zabral MUDr. Ladislav Balík aj Lacko Jámbo, ktorý mal viac šťastia, a preto mu prajem všetko dobré."

BLIŽŠIE VÝSLEDKY VOLIEB V TABULKÁCH - ÚČASŤ VOLIČOV:

VOLEBNÝ OBLAST	VOLEBNÉ OKRSKY	ZAPÍSANÍ VOLIČI	VYDANÉ OBLÁKY	ÚČASŤ V %
Slovenská republika	5902	4 397 619	1 007 056	22,90
BBSK	918	530 098	143 445	27,06
Veľký Krtíš	85	36 936	10 146	27,46

AKO SME V KRAJI ODOVDALI HLASY KANDIDÁTOM NA PREDSEDU VÚC:

KANDIDÁT NA PREDSEDU	KOALÍCIA	HLASY	%
1. Vladimír Maňka	SMER, ĽS-HZDS	48 090	35,40
2. Jozef Mikuš	SDKÚ-DS, KDH, SAs, OKS, KDS	39 127	28,80
3. Milan Murgaš	NEKA	18 349	13,50
4. Marian Kotleba	NEKA	13 629	10,03
5. Jozef Šimko	SNS, HZD	7 197	5,29
6. Igor Danihel	NEKA	4 098	3,01
7. Emil Samko	RIS	2 499	1,83
8. Jozef Sásik	SĽS	1 506	1,10
9. Pavel Chovanec	ÚSVIT	1 331	0,97

KTO NÁS BUDE ZASTUPOVAŤ V KRAJSKOM PARLAMENTE:

KANDIDÁT	STRANA-KOALÍCIA	HLASY
1. Mirko Trojčák	NEKA	3 238
2. Ondrej Kollár	ĽS-HZDS, SMER	2 455
3. László Jámbo	SMK-MKP	2 392

NEZVOLENÍ KANDIDÁTI

4. Ladislav Balík	SMK-MKP	2 136
5. Jozef Filkus	NEKA	1 873
6. Lóránt Gómory	SMK-MKP	1 541
7. Marianna Salmásóvá	ĽS-HZDS, SMER	1 483
8. Peter Líbiak	KDH, SDKÚ-DS	1 439
9. Dušan Farbiak	HZD, SNS	960
10. Štefan Tóth	ĽS-HZDS, SMER	955
11. Jozef Filip	NEKA	954
12. Aladár Bariak	KDH, SDKÚ-DS	916
13. Ivan Bablena	MOST-HÍD, SZ	782
14. Miroslav Hudec	ASV, DS, SF	774
15. Ľuboslav Dobrocký	KDS, OKS	670
16. Vladimír Zvara	ND	577
17. Július Makó	NEKA	524
18. Miroslav Kalmár	NEKA	479
19. Bohuslav Beöo	KDS, OKS	339
20. Pavol Goda	SĽS	281
21. Juraj Stojka	KSS	213
22. Peter Homolya	ÚSVIT	194
23. Bo ena Šedrová	ÚSVIT	128
24. Miroslava Krahulecová	ÚSVIT	123
25. Ladislav Jonáš	SRK	50

V. Maňka a J. Mikuš postúpili do 2. kola volieb predsedu VÚC BBSK. Zdroj ŠÚ SR.

PODROBNEJŠIE INFORMÁCIE, AKO SME VOLILI V JEDNOTLIVÝCH OBCIACH, VÁM PRINESIEME V BUDÚCICH ČÍSLACH NAŠICH NOVÍN.

Volebné spravodajstvo priniesli : R.HORNÁČEKOVÁ a P.GAŠPAROVIČ

GRATULÁCIE CEZ POKROK

Blahoželania posielajte na adresu: redakcia POKROK, Ul. SNP 29, 990 01 V. Krtíš alebo ich prineste osobne. Gratulovať môžete aj k uzavretiu alebo výročiu sobáša, narodeniu dieťaťa, či promócií. Gratulácie sú spoplatnené.

Štrnásteho novembra oslávila svoje narodeniny pani **OLGA KÁKOVÁ** z V. Krtíša. "Prajem Ti všetko, čo môžem Ti priať, nech máš svoju lásku vždy komu dať a nech Ťa má niekto veľmi, veľmi rád. Prajem Ti rozum, čo v núdzi poradí, ruku čo v žiali pohladí a hlavne zdravie, nech Ťa nikdy nezradí. Pri tejto príležitosti chcem zároveň zablahoželať manželom Jánovi a Olinke Kákovým k ich nedávnomu 50.výročíu sobáša. Všetko najlepšie oslávencom praje Helka Kókovová s rodinou a deťmi."

Významný deň čaká **JÁNA RAČÁKA** z V. Krtíša, ktorý 27.11. oslávi životné jubileum 50 rokov. Všetko najlepšie mu z celého srdca želajú: manželka Magdaléna, dcéry Zuzana, Renáta s priateľom Patrikom, mamička Mária a vnučka Karinka, ktorí oslávencovi posielajú tento veršík: "Na Tvoje zdravie sa dnes pije, do lesklých pohárov šampus sa leje. Bublínky šumia, zvoní poháre, radosť a úsmevy sadajú na tváre. Všetko najlepšie k narodeninám!"

Pod'akovanie

Dňa 10.októbra 2009 som sa zúčastnila na svadbe, kde som na parkovisku stratila peňaženku. Chcela by som sa poďakovať neznámemu poctivému nálezcovi, ktorý si dal tú námahu a vyhľadal ma doma u mojich rodičov a celým obsahom mi ju odovzdal, bez nároku na odmenu. Chcem sa mu veľmi pekne poďakovať, lebo obsah peňaženky bol neporušený a nič z nej nechýbalo.

JANKA BOHOVICOVÁ, Obeckov

NARODILI SA

3.11. **RASTISLAV** z V. Krtíša

POZDVIHNIME ČAŠE NA ICH ZDRAVIE

16.11. **LUCIA VANKOVÁ**, 18.11. **EDUARD PÁL**, 21.11. **IRENA KY-SUCKÁ**, **JÚLIUS MARKO**, **LUDMILA SEMERÁDOVÁ**, 22.11. **MÁRIA KOVÁČOVÁ**

NEZABUDNITE BLAHOŽELAŤ

16.11. Agnesám, 17.11. Klaudiám, 18.11. Eugenom, 19.11. Alžbetám, 20.11. Félixom, 21.11. Elvirám, 22.11. Cecíliam

OSUD SFUKOL SVIEČKU ICH ŽITIA

4.11. **ŠTEFAN KOVÁČ**, nar. v r. 1986 zo Želoviec, 5.11. **JÁN LAVRÍK**, nar. v r. 1935 zo Želoviec, 6.11. **JÁN PAKAN**, nar. v r. 1924 z V. Krtíša, 7.11. **ANNA BARIAKOVÁ**, nar. v r. 1927 z Novej Vsi, 9.11. **JOZEF KAZI**, nar. v r. 1948 zo Sklabinej.

VELKÁ VIANOČNÁ KUPÓNKA TÝŽDENNIKA POKROK

Na herný plán, ktorý ste si vystrihli z našich novín môžete nalepiť už piaty kupón v poradí.

Postupne takto nalepíte 12 kupónov. Ktorýkoľvek z nich môžete nahradiť žolíkovým. Na záver súťaže nám ich pošlite alebo osobne doneste do redakcie. Na jedno meno môžete hrať aj s viacerými originálnymi hracími plánmi. Všetkým vám držíme palce a tešíme sa január 2010, kedy vám rozdáme 100, 50, 30, 20 A 10 EUR.

OBCE ZATIAĽ ZA SVOJICH OBČANOV PLATIŤ MUSIA

Na svojom pravidelnom zasadnutí sa v stredu 4.11. stretli zástupcovia starostov zo Združenia miest a obcí veľkokrtíšska na (ZMOVR) na rade ZMOVR-u na Mestskom úrade vo V. Krtíši. Pretože je veľa nejasností okolo výkladu a presunu kompetencií zákona o sociálnej starostlivosti č. 448, ktorý platí od januára, pozval predseda ZMOVR a súčasne primátor V. Krtíša Ing. Dalibor Surkoš odborného referenta zo sociálneho odboru z Banskobystrického samosprávneho kraja JUDr. Jozefa Jancuru, i riaditeľa Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb V. Krtíš Teodora Bombora.

Hostia odpovedali na otázky týkajúce sa hlavne poplatkov za osoby umiestnené v sociálnych zariadeniach, ktoré zaujímali členov rady. Časť z oprávnených nákladov uhrádzajú obce, ktoré do týchto zariadení osoby umiestnia. Ako podotkol T. Bombor mení sa aj pohľad v rodine na umiestnenie rodinných príslušníkov do sociálnych zariadení. Kým v roku 1981, keď vo V. Krtíši otvárali Domov dôchodcov mali 35 klientov, teraz majú kapacitu 142 miest naplnenú. Mení sa ale ich postavenie. Zo 142 klientov je 90 so zvýšenou sociálnou starostlivosťou a 52 seniorov.

T. Bombor: "Kým pred tými, takmer 30 rokmi, bolo hňobou mať niekoho v domove dôchodcov, súčasná ekonomická situácia v mnohých rodinách prinútila potomkov umiestniť svojich starých rodičov do domovov."

Ako povedal J. Jancura náklady, ktoré uhrádza za občana obec, by sa jej mali štvrtročne refundovať a do parlamentu sa pripravuje aj návrh novely zákona, podľa ktorej by za osoby umiestnené v DSS v prí-

slušnom kraji, obce neplatili.

V uznesení, ktoré starostovia prijali na tomto zasadnutí Rady, apelujú na ZMOS, aby sa pokúsil o zmenu v príslušnom zákone tak, aby obce nemuseli poplatky uhrádzať.

MIERA NEZAMESTNANOSTI KLESLA

Ďalším hostom, ktorý prijal pozvanie ne zasadnutie rady ZMOVR-u bol riaditeľ Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (UPS VaR) vo V. Krtíši RSDr. Rudolf Boroš. Informoval o ukončení tohtoročných aktívnych i dobrovoľníckych prácach a potešil starostov tým, že táto forma pomoci bude pokračovať aj na budúci rok. Aj keď sa vyskytli určité nedostatky vo včasnosti a presnosti vyplňania potrebných dokladov, podľa záverečných správ je tento druh aktivity UPS VaR prínosom pre obce i občanov. RSDr. R. Boroš sa spolu s členmi rady dohodol, že v našom okrese sa aktívne práce na budúci rok začnú znovu od 1.5.2010 a potrvajú pol roka, teda do 30. 11. 2010.

Ako s určitým uspokojením uviedol RSDr. R. Boroš, napriek pretrvávajúcej kríze miera nezamestnanosti po niekoľkých mesiacoch v okrese znovu klesla pod 24 % a v samotnom okresnom meste dosiahla mieru 15,8 %. Potešiteľný je aj fakt, že priemyselný park v Malom Krtíši prekonal magickú hranicu 500 zamestnancov. Vo firmách Technogym a Sisme v súčasnej dobe pracuje 550 ľudí a obe firmy stále prijímajú nových pracovníkov.

Rada ZMOVR sa zaoberala aj stretnutím niektorých starostov v M. Zlievciach 6.10. a Výzvou, ktorú na tomto stretnutí prijali. Ako uviedol starosta M. Krtíša Viliam Bayer, z informácií o stretnutí a Výzvy, ktoré boli uverejnené v týždenníku POKROK, by členov rady mala najviac zaujímať a znepokojovať veta, že " Rada ZMOVR neinformuje o svojej práci a nezastupuje záujmy svojich členov."

K tomuto názoru niektorých starostov prijali členovia Rady stanovisko v ktorom sa hovorí :

"Rada ZMOVR je zvoleným orgánom Združenia miest a obcí veľkokrtíšskeho regiónu. Zasadá pravidelne a jej zloženie reprezentuje aj všetky spoločné úrady na území okresu. Problematikou dofinancovania rozpočtov miest a obcí v krízovom roku 2009, ale aj v roku 2010 sa zaoberajú orgány ZMOSu od júla 2009. Tieto zložité rokovania priniesli svoje výsledky a výpadok v rozpočte samospráv bude vláda SR riešiť ešte tento rok sumou 100 mil. eur. A pre rok 2010 sa zatiaľ, po mnohých rokovaniach, počíta so sumou 73 mil. eur.

Ak pán starosta Filkus nemal tieto informácie, je nám ľúto. Asi boli spôsobené jeho neúčastou na zasadnutiach rady ZMOVRu a ZMOSu. Kopať do otvorených dverí je nezmyselné a riešiť už vyriešené považuje rada ZMOVRu za populistické. Sme radi, že tí, ktorí naozaj tento problém riešili, dosiahli tieto výsledky, ktoré potešia celú samosprávu a nedajú priestor na zavádzajúce informácie."

Na záver sa Rada ZMOVR dohodla aj na spoločnom zasadnutí ZMOVR, ktoré by malo byť pravdepodobne 8.12. v M. Kamení.

-P. GAŠPAROVIČ-

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky
sociálny
fond

Príspevok na starostlivosť o dieťa - nová možnosť pre pracujúce mamičky

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.
RO: www.employment.gov.sk, www.esf.gov.sk SORO: www.sia.gov.sk/www.fsr.gov.sk

Od 1. januára 2009 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny vyplácajú novú sociálnu dávku určenú rodičom alebo náhradným rodičom, ktorí popri vykonaní zárobkovej činnosti zabezpečia starostlivosť o dieťa.

Zákon č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom ako sociálnej dávky.

*** Čo to znamená po 1.1.2009 pre rodičov, poberateľov rodičovského príspevku?**

Rodič, ktorý pred 1.1.2009 vykonával zárobkovú činnosť a ktorému bol priznaný rodičovský príspevok a naďalej túto činnosť vykonáva aj po 1.1.2009 a o dieťa sa stará sám alebo iná plnoletá fyzická osoba bez živnosti (druhý rodič, starý rodič...), môže rodičovský príspevok poberať naďalej aj po 1.1.2009. Ak však po 1.1.2009 tento rodič zmení starostlivosť o dieťa tak, že ho umiestni do materskej školy, platiteľ mu rodičovský príspevok odníme. Rodič má v tomto prípade právo požiadať o príspevok na starostlivosť na každé dieťa.

*** Vzťahuje sa príspevok na starostlivosť o dieťa na každé dieťa?**

Nárok na príspevok vzniká na každé dieťa do troch rokov veku. Na rozdiel od tohto príspevku, rodičovský príspevok sa vypláca len jeden, aj keď rodič má viac detí.

Možno súčasne poberať rodičovský príspevok aj príspevok na starostlivosť o dieťa?

Poberanie týchto dvoch dávok sa vylučuje. Na nárok na poberanie rodi-

čovského príspevku sa vyžaduje nevykonávanie zárobkovej činnosti a nárok na starostlivosť o dieťa sa naopak vyžaduje vykonávanie zárobkovej činnosti. Nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa nevzniká tiež vtedy, keď má rodič nárok na materské.

*** Kto môže zabezpečovať starostlivosť o dieťa?**

Môže byť materská škola, opatrovatelka, fyzická osoba na základe živnostenského oprávnenia, iná fyzická osoba bez živnosti (starý rodič dieťaťa, iný

príbuzný...) alebo rodič, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť a sám osobne zabezpečí starostlivosť o svoje dieťa.

*** V akej výške sa poskytujú tieto príspevky?**

Suma príspevku za kalendárny mesiac je: 1. v sume preukázaných vy-

davkov rodičom (uhradené poštové poukážky, príjmový pokladničný doklad, výpis z účtu), najviac v sume rodičovského príspevku (164,22 Eur), ak starostlivosť zabezpečí materská škola alebo fyzická osoba na základe živnosti.

2. 25% sumy rodičovského príspevku (41,06 Eur), ak starostlivosť zabezpečuje rodič dieťaťa alebo iná fyzická osoba (starý rodič, iný príbuzný).

Cieľom príspevku na starostlivosť o dieťa je vytvárať rodičovi podmienky na zosúladienie rodinného, osobného a pracovného života, zlepšiť prístup na trh práce, zvýšiť zamestnanosť a zabezpečiť rovnosť príležitostí v pracovnom uplatnení a v profesijnej mobilite.

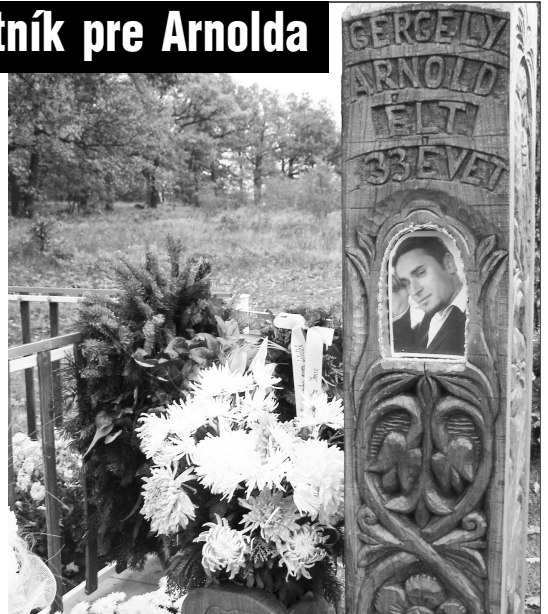
Príspevok vypláca a bližšie informácie Vám poskytne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, oddelenie štátnych sociálnych dávok (1. poschodie, č. dverí 36, 47, 48).

Mgr. KATARÍNA JUHOŠOVÁ,
oddelenie štátnych sociálnych dávok

Vyrezávaný drevený pamätník pre Arnolda

Spomínate si ešte na mladého, 33 ročného Arnolda Gergelya z Ipeľských Úľan, ktorý 1.6.2009 zahynul spolu so všetkými 228 cestujúcimi na linke AF 447 v Atlantickom oceáne? Arnold bol jedným z troch slovenských pasažierov, na ktorého rodina, priatelia, blízki a známi z rodných I.Úľan nezabúdajú a na znak lásky a úcty k nemu mu jeho príbuzní dali vyhotoviť drevený vyrezávaný pamätník. Matka už dostala úmrtný list, ale oficiálna rozlúčka s Arnoldom ešte nebola. Počas dušičkového obdobia sa ľudia pri pamätníku pristavovali, položili kvety, zapálili sviečky a spomínali na mladého muža, ktorý sa vydal na dlhú cestu, ale do rodnej obce sa už nikdy nevrátil. Jeho 33 ročné telo pohltili spenené vody Atlantického oceánu. Nech sú mu ľahké jeho hlboké vody, a nech duša jeho nájde večný pokoj a odpočinok. Pretože Arnold chodil do Gymnázia v Šáhach a aj z nášho okresu veľa ľudí tam študovalo, dáваме im všetkým do pozornosti nasledovný link venovaný Arnoldovi:

<http://www.youtube.com/watch?v=pbu8rXfKD5k>
Pozrite a spomeňte si. **R.HORNÁČEKOVÁ**

PRE UPRAVENEJŠÍ VIDIEK

Vo Veľkých Zlievcach sa 9.11.2009 uskutočnila vzdelávacia akcia, ktorú usporiadal OV SZZ vo V.Krtíši v spolupráci s Republikovým výborom Slovenského zväzu záhradkárov (SZZ), ktorý vypracoval a úspešne obhájil akciu z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka zameranú na vzdelávacie akcie pre zlepšenie vzhľadu obcí, najmä v oblasti spoločnej výsadby a tiež v základných organizáciách SZZ v obciach.

Podujatie sa konalo za účasti najvyšších predstaviteľov SZZ prof. Ing. Ivana Hričovského, DrSc, Dr. h.c., a JUDr. Juraja Korčeka, okrem nich prednášala prof. Anna Jakobová a odborníci z východného Slovenska.

Na miestnom obecnom úrade si 30 účastníkov, z toho 5 školopovinných detí pozrelo praktické ukážky pri výsadbe obecnej zelene, ukážky rezu hrušiek aj jabloní. prof. Ing. I.Hričovský, DrSc., Dr.h.c., ukázal

Vystúpenie prof. Ivana Hričovského (stojaci)

celú plejádu výsadiel ovocných drevín, prof. Jakobová oboznámila účastníkov s celým sortimentom okrasných drevín. Po názorných ukážkach nasledovala diskusia.

"Táto akcia bola prvou etapou tohto vzdelávacieho procesu. Koncom apríla alebo začiatkom mája 2010 sa uskutoční druhá záverečná časť, ktorá bude trvať dlhšie a prídu na ňu prednášať títo istí odborníci" - povedal Ing. Milan Boroš, predseda OV SZZ vo V. Krtíši. Záverečná vzdelávacia časť bude prezentovaná priamo na obecnej zeleni a v záhradkárskych osade. Praktické ukážky budú zame-

rané na rôzne oblasti od výsadby cez rezy, parkovú úpravu okrasných drevín, úpravu kvetinových záhrad a pod. Účastníci sa okrem iného dozvedia, ako sa presádzajú a rozmnožujú okrasné dreviny. Ing. M. Boroš vyslovil spokojnosť, že sa túto akciu podarilo uskutočniť aj v našom okrese za prítomnosti najvyšších predstaviteľov Slovenského zväzu záhradkárov a vyjadril poďakovanie Obecnému úradu a ZO SZZ vo V.Zlievcach za vytvorené podmienky.

- edit -

Praktická ukážka rezu ovocného stromu

Mgr.J.Cuper: „Nás sa národnostné otázky netýkajú a ani nebudú“

Každá škola vykonáva okrem svojej priamej, povinnej výchovno-vzdelávacej činnosti aj mimoškolské aktivity, ktoré svojimi zameraním majú za cieľ ďalej prehĺbovať výchovu mladých ľudí a viesť ich ku kultúrnym a morálnym hodnotám smerom dovnútra školy ale aj von smerom k zameraním. Stredná odborná škola vo V.Krtíši už niekoľko rokov vyvíja spoluprácu so strednou školou v Szécsény. Hovorí Mgr.J.Cuper, riaditeľ SOS vo V.Krtíši: „Minulý školský rok sme ako školy podpísali dohodu o spolupráci zameranú na spoznávanie a prehĺbovanie profesionálnych vzťahov medzi pedagógmi, športové a kultúrne aktivity a v neposlednom rade činnosti späté s vyučovacím procesom ako výmena učiteľov cudzích jazykov a súťaže v informatike a výpočtovej technike.

Začiatkom tohto školského roka sme v aktivitách spolupráce medzi školami pokračovali a v priebehu niekoľkých týždňov sme uskutočnili aktivity, ktoré vychádzajú zo vzájomnej dohody a hlavne korešpondujú so vzájomným chcením a jednak aj s potrebou realizácie školského života.

Žiaci zo Szécsény sa stretli vo futbalovom zápase so žiakmi SOŠ vo V.Krtíši

V septembri naši pedagógovia boli pozvaní na vinobranie organizované mestom, kde sme mohli vidieť kultúrne zvyky a obyčaje obyvateľov regiónu v okolí mesta Szécsény. Súťaživosť a rivalita škôl sa prejavila vo futbalovom zápase, kde naši žiaci porazili študentov maďarskej školy v pomere 9:1.

Dňa 16. októbra sa naša škola na pár dní stala aj kultúrnou inštitúciou, akousi galériou, kde vystavovala svoju výtvarnú tvorbu maliarka -učiteľka pani Szenográdine Végh Erzsébet. Táto, myslím si celkom vydarená akcia, nemala za úlohu nejako reprezentovať školu, ale mala kultúrny podtext cez ktorý sa môže človek vcítiť alebo spoznať myslenie a pocity toho druhého. Veľmi nás potešilo, že túto akciu podporil svojou návštevou aj predseda BBSK Doc. Ing. Milan Murgaš, CSc.

Mnohí si teraz možno položia otázku: či naše školy v spolupráci so školou v Maďarsku nejakým spôsobom nenegujú ďalšie aktivity národnostné trenice alebo akési slovensko-maďarské škriepky. Sme v civilizovanom svete 21. storočia, kedy už naši predkovia nám mohli ukázať a ukázali z minulosti, kde vedú takéto nezmyselné problémy a k čomu sa môžeme dopracovať, že vždy ak zasadieme ľudskú nevráznosť tak budeme zbierať xenofóbiu a vzájomnú neznášanlivosť. Všade, kde je trochu inteligencie a ľudskosti tak miesto pre takéto otázky a úvahy nie je. Čo odkážať takým, ktorí si myslia opak? Asi len toľko, že ten kto má jasný, obyčajný a hlavne ľudský zámer ďalej spoznávať ľudí z iných, aj keď blízkych štátov a iných kultúr, tak ten všetko dobré zužitkuje a to zlé si zoberie ako ponaučenie alebo výstrahu. Nás sa národnostné otázky netýkajú a myslím si, že ani týkať nebudú.“

-JC-

V priestoroch školy vystavovala svoju výtvarnú tvorbu maliarka -učiteľka Szenográdine Végh Erzsébet. Výstavu otvoril predseda BBSK M.Murgaš.

Ešte že ten neporiadok nevidia sami nebožtíci

V novembri častejšie ako inokedy, navštevujeme cintoríny a hroby našich blízkych. Myslíme viac na tých, ktorých sme poznali a ktorých pozemská púť už skončila. Dušičkové čaro cintorínov u-mocňuje záplava kvetov a blikotajúce svetlá kahancov. Všetci nebohí si zaslúžia aby sme im my, pozostalí, prejavili svoju úctu, lásku a vďaka čistým a upraveným miestom ich posledného odpočinku.

O čistotu a poriadok na cintorínoch v mestách majú dbať ich správcovia, v dedinách spravujú cintoríny a domy smútku starostovia a pracovníci obecných úradov. Žiaľ, nie je tomu tak vždy a všade.

Presvedčili nás o tom slová a fotografie od našej čitateľky zo Jany Hudecovej zo Závady. Na Sviatok všetkých svätých aj ona navštívila hroby svojich blízkych a jej kroky smerovali aj na cintorín, ktorý sa nachádza na Imrovom kopci, kde má naša čitateľka pochovaných starých rodičov. Zarazila ju však burina, nepokosená tráva a trnie, v ktorých sa menšie i väčšie pomníky doslova strácali. Takúto spúšť určite nikto z návštevníkov cintorína nečakal, pretože vlni aj predvlni bol cintorín poriadenejší. Keďže toto pietne miesto na Imrovom kopci patrí pod obec Pravica, nespokojná čitateľka sa osobne opýtala starostu Pavla Lenhárd, prečo nie sú miesta okolo hrobov pokosené a poriadenejší. P. Lenhárď jej príčinu nevedel vysvetliť a povedal, jej že sú v tom osobné nezho-

dy medzi ním a istým podnikateľom, ktorý tam kúpil pozemky, ale údajne mu neposkytol traktor, ktorý chcel starosta využiť na vyčistenie okolo hrobových miest.

Ako sme sa od našej čitateľky ďalej dozvedeli, na tomto cintoríne sa ne-

Keby to videli, určite by neodpočívajú v pokoji, ale sa v hrobe obracali...

platia poplatky za hrobové miesta, ani za čistenie a úpravu okolo pomníkov a nie je tam umiestnený, ani kontajner na odpad. Podľa nej, zo strany pozostalých bolo viacej kritických ohlasov na neporiadok na cintoríne, ktorí kvôli nepokosenej tráve a burine mali sťažený prístup k hrobom svojich blízkych a polozenie kyticiek a vencov im robilo problémy:

"Bol to pre nás moment prekvapenia, vôbec sme s tým nepočítali, že to bude také zanedbané," rozhorčovala sa Jana Hudecová. O vyjadrenie na túto stažnosť sme chceli požiadať aj druhú stranu - starostu P. Lenhárd, avšak do dátumu uzávierky novin sa nám nepodarilo s ním skontaktovať. Podľa J. Hudecovej ako aj ostatných pozostalých sa cintorín mohol vyriadiť aj ručne, bez techniky. My k tomu dodávame, že tam, kde je o- chota, sa dá všetko. -edit-

Každý človek má svoj strom, kdesi v božom sade. Všade. Podobá sa našim dňom. Konáre nám skrýva v duši. Korene má z detských snov. Každý rok má na ňom lístok a my vrásky na tvári. Chvíle bez slov, menej istôt, no i úsmev očari. S každým rokom strom je krajší, ale my sme už len starší. Ešte o mak, máčny mak, vlečieme sa ako ráčik, každý krôčik, krátky rôčik. A čas tiká tik-tak, tik-tak... I tak i tak buďme šťastní. Život je dar a je krásny.

Aj v piatok môže byť sviatok

Dôchodcovia, ktorí sa akcie zúčastnili

Hostí privítali zľava terénna sociálna pracovníčka Mária Macková, predsedka ZO JDS Pavol Kollár, predsedníčka ZO SZSP Aleka Bajová

Po slnkom zaliatom lete k nám opäť zavítala nádherná, aj keď trochu studená jeseň. Jeseň plná vôni a do žltá sfarbeného padajúceho lístia. Jeseň, ktorá vpisuje do kôry stromov svojou clivitou pochmúrnou báseň, ktorou sa vraj všetky otvorené rany na ľudskej duši čistia. Jeseň je plná krásnych vôní z dozretých plodov, ktoré naplňujú človeka radosťou z tohtoročnej úrody.

Jeseň však so sebou prináša aj melanchóliu v duši, ktorú znásobuje vrtkavé počasie, chladný dážď, pocit, že sme neurobili všetko, čo je v našich silách a čo sa od nás očakávalo. Odrazu sme akýsi citlivejší, vnímavejší... to je jeseň života. Práve tento čas sa stal sviatkom staršieho pokolenia, ktorý sme si 16. októbra pripomenuli aj v Príbelciach. Denný stacionár spoločne so ZO SZSP a ZO JDS v Príbelciach za finančnej podpory Obecného úradu v Príbelciach pripravil pre našich dôchodcov ako aj členov spomínaných organizácií slávnostné posedenie, ktoré sa konalo v priestoroch kultúrneho domu. Našich starých sme privítali milými a hrejivými slovami, nechýbal umelecky hodnotný kultúrny program žiakov miestnej materskej a základnej

školy ako aj Centra voľného času. Pri malom pohostení si potom zaspomínali na svoju neraz ťažkú minulosť, v myslí mnohých sa rojili spomienky na všetko prežité. Na tvárach sa striedal úsmev so slzami, veď boli radosť a boli aj smútky. Na záver sme našim starým popriali veľa zdravia, lebo je vzácné, veľa šťastia, lebo je krásne a veľa lásky, lebo je jej málo, a aby im ďalšie roky žitia toto všetko dalo. Verím, že sme všetkým starých našej obce potešili, že odchádzali so srdcom naplnením šťastím a spokojnosťou, že si naše stretnutie uchovávajú dlho vo svojich spomienkach a že si takéto stretnutia ešte veľakrát zopakujeme a tým spríjemníme dni ich jesene života.

MÁRIA MACKOVÁ

Starých potešili programom detí z miestnej MŠ a ZŠ.

Nedeľné posedenie s dôchodcami

Obecný úrad v Dolných Strhároch každoročne v októbri usporadúva posedenie s dôchodcami. Tento rok to bolo v nedeľu 25. októbra a na spoločensko-kultúrnom podujatí srdečne prítomných privítal starosta obce Ing. Miloš Beňov a zároveň privítal aj poslanka VÚC BBSK MUDr. Ondreja Kollára a účinkujúcich z Domova dôchodcov vo Veľkom Krťiši - súbor Slzička pod vedením Mgr. Márie Skulskej.

V úvode programu predsedkyňa kultúrnej komisie pri obecnom zastupiteľstve Danica Labátová zarecitovala peknú báseň venovanú seniorom. Potom starosta obce predniesol prípitok všetkým prítomným, poprial im hodne zdravia a rodinnej pohody. Prítomným sa prihovoril aj poslanec

VÚC BBSK MUDr. Ondrej Kollár. Ako zainteresovaný odborník hovoril na tému zdravotníctva v okrese, kraji a na Slovensku a vo svojej prednáške sa zameril na preventívne opatrenia ako sa vyvarovať rôznym srdcovocievnyim ochoreniam a mozgovým príhodám. Na záver poprial všet-

Na spoločensko-kultúrnom podujatí privítal prítomných starosta obce Ing. Miloš Beňov a zároveň privítal aj poslanka VÚC BBSK MUDr. Ondreja Kollára (v strede) a účinkujúcich z Domova dôchodcov vo Veľkom Krťiši - súbor Slzička (na fotografii dole)

kým prítomným, aby svoju jeseň života prežili so svojimi blízkymi v zdraví a pohode. So scénkou Páračky sa v kultúrnom programe predstavil súbor Slzička z domova dôchodcov vo Veľkom Krťiši. Nechýbali ani ich pekné piesne za doprovodu harmonikárky pani učiteľky Mgr. Michaely Hromadovej.

Súbor Slzička zožal veľký úspech na tomto podujatí a ako povedala vedú-

ca súboru takéto úspechy zožívajú na vystúpeniach v rámci celej republiky. Za vzornú reprezentáciu okresu im patrí naše poďakovanie. V druhej atmosfére sa nedeľné posedenie nieslo do neskorých večerných hodín a za jeho prípravu sa všetkým zainteresovaným poďakoval starosta obce.

JÁN LABÁT,
foto: JÁN ZOMBORSKÝ

V Želovciach popriali seniorom

EŠTE VEĽA ZDRAVÝCH A POŽEHNANÝCH ROKOV

K dobrému vychovaniu patrí všeobecna úcta k šedinám a od roboty zvráskaveným rukám. Je pekné nezabúdať na starších ľudí, ktorí už spoločnosti odovzdali svoju prácu a skúsenosti. Starí ľudia už nepotrebujú toho veľa, ale to, bez čoho nedokážu žiť, alebo len veľmi ťažko, je láska, úcta a prítomnosť najbližších. Veľmi dobre to vedia aj v Želovciach, kde v nedeľu 25. októbra 2009 pozvali všetkých seniorov obce do kultúrneho domu na slávnostné popoludnie a pripravili im aj darček v podobe umeleckého pásma. Pre jubilantov boli pripravené darčeky a kytice a po skončení

slávnosti bola všetkým podaná večera. Starosta obce Ing. Július Makó, CSc., privítal všetkých zúčastnených ako aj hosťa doc. Ing. Milana Murgaša, CSc., predsedu VÚC BBSK. Pracovníčka Obecného úradu Želovce **Mária Jadroňová** sa potom všetkým prítomným prihovorela veľmi

Ani v Želovciach nezabúdajú na dôchodcov

Starosta obce Ing. Július Makó, CSc., zablahoželal aj najstaršiemu Želovčanovi, 96-ročnému A. Bányaiovi

peknými slovami. Povedala, že všetko, čo sa deje s nami a vďaka nám, je božia vôľa. Ak je niekomu dopriať dožiť sa vysokého veku v zdraví a vitalite, aj to je božia vôľa. Azda je to dobrý strážny anjel, ktorý dennodenne sprevádzal kroky spoluobčanov, ktorí sa môžu popýšiť prívlastkom "najstarší" občan Želoviec. Patria k nim: Alexander Bányai, ktorý sa v celkom dobrom zdraví 29.5.2009 dožil 96 rokov. Len o 2 roky je od neho mladšia Anna Ďureková, ktorá sa narodila 28.2.1915 a tretím najstar-

ším občanom je František Polakšič, ktorý 2.10.2009 oslávil okrúhle 90-te narodeniny. Starosta spoločne s predsedom VÚC a správcom želovskej farnosti vdp. Mgr. Ľudovítom Gabrišom odovzdali najstarším občanom darčeky a kytice. Potom si už všetci spoločne pozreli hodnotné kultúrne pásmo, ktoré pre nich pripravili deti z tunajšej základnej školy ako aj členky speváckeho zboru Harmony. Domov sa rozchádzali so sviatočným pocitom v duši a s vedomím, že obec pre nich pripravila nedeľné popoludnie plné pohody. Mnohí si zapomínali na to, čo uviazlo v pavučine času. Neodvratne plynuceho času im propomenuli aj pavučinky bábieho leta, ktoré sa im sem-tam vmiešali do postriebných vlasov. Škoda len, že napriek utešenému slnečnému teplému počasiu neprišli všetci pozvaní. Možno o rok...

R.HORNÁČEKOVÁ

Z vystúpenia detí sa v tvárach želovských seniorov zračila úprimná radosť

Aj žiaci zo Špeciálnej základnej školy dokážu potešiť

Pri príležitosti mesiaca úcty k starším si žiaci školského klubu pri Špeciálnej základnej škole vo Veľkom Krtíši pripravili kultúrny program, s ktorým vystúpili v Domove dôchodcov vo Veľkom Krtíši. Program moderovala vychovávateľka Erika Nyíforová a žiaci sa predstavili peknými básničkami, pesničkami, ktoré si spolu s nimi zaspievali i bábičky a deduškovia z domova dôchodcov. Naši žiaci pripravili malé darčeky v rámci tvorivých dielní v školskom klube a pre žiakov bolo pripravené malé občerstvenie. Vystúpenie žiakov bolo vydaté a potešilo všetkých, ktorí sa ho zúčastnili.

Strávili sme krásne popoludnie v spoločnosti milých ľudí. My sme ich potešili krásnym programom a oni nás milým slovom a úprimnou radosťou. Naša rozlúčka sa skončila sľubom, že sa vrátíme s vianoč-

ným kultúrnym programom, ktorý už začíname tvoriť v rámci rôznych krúžkov v školskom klube.

Mgr. KRIŠŤANOVÁ
vychovávateľka v ŠZŠ

Deti v domove dôchodcov sú pre jeho klientov vždy potešením

Očné oddelenie. Pacienti, hlavne tí skôr narodení. Pani s Alzheimerom bezradne blúdi po chodbe. Necíti sa príjemne na izbe - je sama. Večer vošla na izbu, kde sme ležali štyri, tri už po operácii. Rozhovorili sme sa. Napokon sa stará pani začala sťažovať: **"Nemáme tu ani televízor, ani rádio, ani rozprávku nemá kto povedať."** Zo žartu som sa spýtala: **"Mám vám povedať rozprávku?"** Chceli všetky. Pretože sa im zapáčila a lepšie sa im usínalo s rozprávkou, dovoľte povedať ju aj vám.

Kým dozreli plody na prvom gaštane

"Nič nemožno zabudnúť Turkom. Len z okolia Modrého Kameňa odviekli stopäťdesiat ľudí v päťdesiatomsiedmom roku. Kolkých majú odvtedy na svedomí? duma malý mladý kapitán Peter Romháň. Sám Ján Balaša ho poveril obranou hradu. Pozrel na mužov, ktorí načúvali piesni a takto ich oslovil:

"Vojaci! Čaká náš ťažký boj. Čakáme aj posily. Idú na nás tí, čo prinášajú našim ľuďom otroctvo a smrť. Za nimi sú zničujúce dediny, mestá, zlomené hrady. Modrý Kameň je teraz našou slobodou. Keď stratíme hrad, stratíme aj slobodu. Stokrát ho budeme brániť vlastnou krvou, ako raz skloniť hlavu do tureckého rabstva. Tak nám káže časť, tak prisaháme!"

"Tak prisaháme", zahmelo z hrdiel odhodlaných mužov.

Kapitán Romháň vypravil na cestu rýchleho posla s listom, v ktorom žiadal: "Príďte nám na pomoc. Povstaňte za vdovy, za siroty! Viete, že Boh je milostivý. Hľa, pohani sú hotoví umrieť za svoju vieru. Prečo vy nepovstanete za pravú vieru? Toto je náš posledný list."

Na Modrom Kameni, 17. júla 1575
Peter Romháň, kapitán

Ani tieto naliehavé slová nepohli Štefanom Forgáčom. Nezavrel desiatícovej armáde, ktorá táborila pri Viglaši, aby povstala na pomoc Modrému Kameňu.

Statoční obrancovia tri dni vzdorovali ohromnej presile. Keď v boji vyhasol aj život hrdinského kapitána Romháňa, nad hradom zaviala turecká zástava. Hlásala ľuďom i nebesám, že z hradu bude vládnuť nový pán.

Hoj, tešili sa votrelci tomuto víťazstvu. Veď sa zmocnili majetku nenávideného turkobijcu Jána Balašu! Tešili sa krásnemu hradu, opevňovali ho, mysleli si, že tu budú pánmi navždy. Aj ho nazvali po svojom: Ikpalanka. Boli spokojní: aj ľud bol dobrý, pracovitý, a oni už vedeli, akými prostriedkami ho priniútiť k poslušnosti, ako vymôcť poplatky, dane...

Richtár Filčík ťažkým krokom schádzal z hradného vrchu. Hej, hej, cudzí sa tu rozťahujú už sedemnášť rokov. Vie to celkom presne, lebo jeho Hanka sa narodila v to leto, keď dobyli hrad. Dokedy budú ponižovať národ?

"Už idú," zvolal prenikavý ženský hlas. Hlúčk ľudia sa pohl, s nádejou hľadel na richtára. Ten zápmo zavrel hlavu, zastal, oprel sa o palicu.

"Ako si schodil?"

"Počkajú ešte? Vraj," súrili chlapi.

"Poplatky nám neodpustia, aj keby sme v zime mali hladom skapať," začal Filčík.

"Dali nám dve možnosti. Môžeme si vybrať," pokračoval trpkou. "Selim, kethúdá Hasan bega, by nám požičal na kesim, ale o rok žiada sto gurušov navyše, vraj, potrebuje živú rodinu."

"Veď je to dvojnásobok toho, čo nám treba platiť," skríkol nahnevany muž.

"Zbojníci! Kožu by z nás zdrali!"

"Aká je druhá možnosť," pýtal sa ďalší.

Filčík sa zadíval na zhromaždených, pohľadom poláskal tvár každej devy. Aj jeho zlatovláska Hanka je medzi nimi.

Oj, preťažko vyslovil: "Pannu si pýtajú..."

Medzi ľuďmi to zašumelo. "Ak s ňou bude Hasan beg spokojný, kesim nám odpustí." V hlase mu znela nenávisť, túžba vymaniť sa z jarma neslobody.

"Nehanebníci! Juj, nevinné dievča by chceli. Dokedy ich tu musíme trieť," hučali ľudia.

Daleká je cesta do tureckej zeme. Bez teba, vlast naša, isto zahynieme.

Od preliatej krvi chlebiček nám zhorkol, víchor nesie krajom z našich domov popol.

Kdeže ste, kováci? Šable treba kovať, nepriateľskú silu v mene božom zdolať.

"Týmiito rukami dorábame náš chlieb. Sú plné mozoľov, preto sú silné, tvrdé. Je čas, aby na nepravosť úderom odpovedali. Pripravte všetko, čo sa podobá zbraňu," zakončil zhromaždenie richtár. Keď sa všetko živé ukladalo na spánok, trmu prešlo zúfalé volanie: Hanka, Hanička moja, kde si?" Darma hľadali richtárovu dcéru, prečesali lesy, húštiny, všetko zbytočne. Odvtedy ju nikto nevidel.

Medzi tureckými vojakmi panoval nepokoj, nezvyčajný ruch. Zbadal to aj richtár Filčík. Vedel, že bude zle. Dopyčul sa, že sa blíži cisárske vojsko a národ sa o citne medzi dvoma ohňami. Rozhodol sa, že preskúma otvor, ktorý objavil ešte v lete. Možno vedie do jaskyne, kde by sa ľudia mohli uchýliť pred pohromou. Ocitol sa v podzemnej chodbe. Napredoval pomaly, nevedno ako dlho. Napokon uvidel svetlo. Opatrne sa vyšťveral, poobzeral sa. Veď je na hrade! Tušil, že našiel tajnú chodbu od Strhár. Nebohý starý otec mu hovoril o nej.

Pod nezvyčajne krásnym stromom videl kľačať ženu. Srdce mu zamrelo: spoznal v nej svoju Hanku, o ktorej nepočul už druhý rok, darmo ju hľadal, máme sa na ňu pýtať. Vzbopil sa, rozbehol sa k nej. "Hanička moja, Hanka!"

Žena zodvihla slzami zmáčanú tvár, vyskočila a schúľila sa v otcovom náručí.

"Konečne som ťa našiel. Pod, moja, vrá-

time sa domov."

Hanka prikývla, vďačne pozrela na otca: "Počkejte, niečo si musím vziať. Ukryte sa zatiaľ."

Rozbehla sa, o chvíľu zmizla v útrobach hradu. Otec nečakal dlho. Zakrádala sa k nemu zahalená tmavým viniakom. Niečo niesla pod ním pritisnuté k hrudi.

"Čo to máš? Ukáži!" Otec nadvihol ručník. Usmiala sa naňho tváricka spiaceho dieťaťa. "Čie je?"

"Moje," odpovedala tiško.

"Otec mu je kde?"

"Tam," ukázala na hrob, pri ktorom nedávno kľačala.

Mladučký, pekne urastený stromček stál nad ním ako stráž.

"Kto to bol?"

"Hasan beg, veliteľ hradu. Podľahol ná-

sledkom starých zranení. Mój syn už nemá otca."

"Teda Turek! Oj, Hana, ako si to mohla? Ty už nie si moja dcéra!"

"Máte pravdu, otec. Vaša dcéra zomrela, keď vkročila do tohto hradu. Povedzte, mala som dopustiť, aby vás utýrali za nevyplatený kesim? Kto by sa postaral o starých rodičov, o brata, o mňa? Kto by nás ochránil? Nuž, prišla som, ako si to Selim želal, aby vám nik neublížil... Osud mi nadelil stať sa matkou. Mojou povinnosťou je vychovať syna... Pozrite na tento gaštan! Vypostoval ho chlapcov otec z plodu, ktorý doniesol zo svojej vlasti. Kľúčovito sa drží zeme svojimi koreňmi. Tá mu je matkou i domovom. Aj ja som matkou a nájdem domov pre svoje dieťa." Zahanbený otec si utieral slzy: "Pod, moja... Aký som to pastier, čo si ovečku neochráni?"

Selim horúčkovo pokračoval na splnení rozkazu nebohého Hasan Bega: Ak Ikpalanka nebude patriť nám, nebude patriť nikomu! Nádherná stavba mala minúty zrátané, vojaci premyslene rozmiestřovali sudy s pušným prachom, nech je škoda čím väčšia.

Selim z Hasanovho syna vychová bojovníka, ako bol jeho otec. Po Haničke dávno túžil, vezme ju so sebou. Postará sa, aby zabudla na svoje meno. Bude jeho

zlatovláska Altyň-zlato. Ukryje ju pred pohľadmi mužov v prepýchovom háreme. Isto je pobalená a čaká naňho. Hoci sa zdráhala, pôjde s ním do Turecka. On ju už presvedčí.

Máme ju hľadať, vyvolával: "Altyň, Altyň!" Celý hrad obrátil naruby, no keď sa chcel zachrániť, bol najvyšší čas odísť. Zavrel odchod, posledný pokyn a Modrým Kameňom otriasol ohromný výbuch. Selim ho sledoval z bezpečnej vzdialenosti.

Pred zrakom víťaziaciich vojsk cisárskeho veliteľa Krištofa Tiefenbacha sa rúcali v prachu a dyme hradné múry. Bolo to začiatkom decembra 1593.

Mladý gaštan nad Hasanovým hrobom sa zachvel, ale nezlomil.

Hajaju, hajaju, můj drobný šuhaju. Búvajže mi sladko, rastieš z môjho žiaľu. Mamička ťa hojda v jedlovej kolíske.

Otec tvoj zasadil gaštany turecké. Mamma ťa objima v náručí láskavom, otec tvoj nežije, tam spí pod gaštanom.

Hanka nespievala dlho túto smutnú uspávanku. Ľudia vedeli, že len vďaka jej obetavosti mali pokoj od Turkov. Prijali aj jej Janika. Chlapčica rástlo ani z vody. Už bol toľký, že mohol aj kozičku pásť. V jeden večer ho vyzerala nepokojná mať. Dávno mal byť doma, tma sa ukladá do dolín, štvérá sa na kopce. Hanka vyšla na priedomie.

"Janko, Janik, hybaj domov," volala, čo jej hrdlo stačilo.

"Janko, kde si?" O chvíľu ho vyvolávali aj z ďalších dvorov.

"Tetička, čo kričíte? Veď vy nemáte chlapca!"

"Akoby som nemala? Náš Janik sa stratil, Janko Terek."

"Syn richtárovej Hanky?"

"Veru, ten."

"Ľudia, čo stojíme? Podme ho hľadať, keď je náš," súrili ľudia mládenc.

"Aha, pozrite, tam ide!"

Po ceste veselo poskakovalo chlapčica z kozičkou po boku.

"Janko môj, kde si mi bol tak dlho? Či sa to smie," dohovárala mu Hanka.

"Bol som ďaleko. Na hradnom vrchu som bol."

"Či som ti nezakázala tam chodiť?"

"Veď hej, ale kozička mi ušla. Našiel som ju, ako sa pasie na kopčeku a pri ňom rastie krásny strom. Ten kopček sa mi priravrel: "Sadni si, Janko, odpočiň si." Ja som poslúchol a zaspal som. Nebojte sa, bolo mi dobre, teplúčko... Neplačte, mamka... Aha, pozrite, čo som vám doniesol." Pozrela do chlapcovho klobúčika, z ktorého sa na ňu usmievali lesklé hnedé plody.

"To sú gaštany, synček. Nechaj si ich, len mi slúb, že viacej tam nepôjdeš."

"Keď ten strom je taký krásny," zamútil si chlapec.

"Z týchto plodov môžeš mať celý gaštanový sad," upokojila ho mať.

Janik radostne cupital pri materi. Mocne stískal klobúk so svojím pokladom. O niekoľko rokov sa prechodil po vlastnom gaštanovom háji. Každú jeseň hrdlo rozdával zrelé plody. Bolo ich dost pre všetkých, ktorých mal rád.

EVA ŠOŠOVÁ

Vysvetlivky: altyň - zlato, beg - (tu) vojensko - feudálny titul, vojvoda, kesim - dane a poplatky v hotovosti, guruš - peňažná jednotka, kethúdá - tajomník, osobný sekretár

PO CESTÁCH BANSKOBYSSTRICKÉHO KRAJA UŽ JAZDÍ SEDEMDESIAŤPÄT NOVÝCH AUTOBUSOV

Na základe prijatého Plánu dopravnej obslužnosti BBSK prebehol v roku 2008 transparentný výber dopravcov, ktorí majú zabezpečovať dopravnú obslužnosť územia najbližších 10 rokov. S úspešnými dopravcami - SAD Zvolen, a. s. (pod ktorú patrí aj modrokamenská SAD) a SAD Lučenec, a. s., boli v decembri minulého roka uzatvorené dlhodobé zmluvy o výkone vo verejnom záujme a boli im vydané dopravné licencie na zabezpečovanie pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy.

SAD Zvolen a.s., zabezpečuje dopravnú obslužnosť v okresoch B. Bystrica, B. Štiavnica, Brezno, Detva, Krupina, Veľký Krtíš, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom. Práve platnosť týchto zmlúv bola predpokladom pre začiatok výrazných investícií, najmä do obnovy vozidlového parku dopravcov, vďaka ktorým na 131 pravidelných prímestských linkách pribudlo 75 nových autobusov značky Irisbus Crossway. Nové autobusy slávnostne uviedol do prevádzky 12.10. 2009 predseda BBSK Doc. Ing. Milan Murgaš, CSc. a predstavitelia spoločnosti SAD Zvolen, a.s., na čele s generálnym riaditeľom Ing. Antonom Mazánom a Ing. Vladimírom Gabúľom, riaditeľom SAD M.Kameň. Na slávnosti boli tiež prítomní predstavitelia samospráv aj z nášho okresu Ing. Aladár Bariak, Ing. Július Makó, CSc., Michal Nagy, Tibor Ďurkovič, Pavel Lekýr, Drahotín Zvalo ako aj poslanec VÚC za náš okres László Jámboor a iní.

Nové autobusy kúpila SAD na lízing a na základe zmluvy o výkone vo verejnom záujme bude odpisy z nových autobusov financovať BBSK, ktorý si u SAD Zvolen objednáva výkony na prímestských linkách. Obnova vozidlového parku si vyžiadala investíciu viac ako 12 miliónov eur (362

mil. Sk). Nové autobusy boli delené do deviatich okresov Banskobystrického samosprávneho kraja a nahradia tak staré vozidlá. Vlastníkom autobusov bude SAD Zvolen a.s., a keď sa splatia celé, budú mať nulovú hodnotu.

Na slávnosti odovzdania autobusov, ktoré majú skvalitniť cestovanie obyvateľov aj nášho okresu nechýbali ani niektorí naši starostovia sprava: Pavel Lekýr - Opava, Michal Nagy - Veľká Čalomyja, Milan Murgaš - banskobystrický župan, László Jámboor - Opatovská Nová Ves a poslanec VÚC, Ing. Július Makó, CSc. - Zelovce a Tibor Ďurkovič - Kosihy nad Ipľom.

Ing. Vladimír Gabúľ, riaditeľ závodu Modrý Kameň SAD Zvolen, a.s., v rozhovore s primátorom Modrého Kameňa Ing. Aladárom Bariakom. Za ním Ing. Pavel Pástor, vedúci odboru dopravy.

Ochotne nám zapózovali aj niektorí vodiči, na plecích ktorých je zodpovednosť za bezpečné dopravenie cestujúcich do cieľa.

Nové autobusy odovzdali do užívania zľava: Doc. Ing. Milan Murgaš CSc., predseda VÚC BBSK, Ing. Anton Mazán, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva SAD Zvolen a.s., Mgr. Adrián Polóni podpredseda predstavenstva. Celkom vpravo Mgr. Marek Modranský, hovorca spoločnosti SAD a.s. Zvolen.

V okrese Veľký Krtíš z týchto nových autobusov už premáva sedem. Z celkového počtu autobusov spĺňa kritériá bezbariérového prístupu zdravotne postihnutých osôb 15, ktoré SAD Zvolen, a. s., zaradí na

Slovenská autobusová doprava Zvolen a.s., pôsobí na celom území Banskobystrického kraja okrem okresov Lučenec, Rimavská Sobota a Revúca. Ďalej prevádzkuje aj Mestskú hromadnú dopravu v B. Bystrici, Zvolene, Brezne a Žiari n. Hronom. Nové autobusy zabezpečia približne tretinu z celkového počtu 20 miliónov kilometrov, ktoré SAD Zvolen ročne v prímestskej doprave najazdí. Celkovo prevádzkuje 350 autobusov, ktorých priemerný vek je okolo 15 rokov. Počas najbližších 9 rokov chce postupne celý vozový park obmeniť tak, že každý rok by sa vymenilo 10 jstevujúcich autobusov za nové.

Ako na brífingu po slávnostnom akte uviedol hovorca spoločnosti SAD

Zvolen, a.s., Marek Modranský, dopravná spoločnosť zabezpečuje linky a spoje podľa požiadaviek objednávateľa dopravy, ktorým je Banskobystrický samosprávny kraj spolu so samosprávami. Počet autobusových spojov do obcí závisí od vyťaženia a dopravného-hospodárskeho významu cieľovej alebo prestupnej zastávky. Hlavné faktory pre zachovanie a prevádzkovanie dopravy do obcí z hľadiska počtu spojov a dostupnosti definuje Plán dopravnej obslužnosti územia BBSK. Rozsah autobusovej dopravy je aktualizovaný v pravidelných intervaloch, v nadväznosti na meniace sa požiadavky cestujúcej verejnosti, výstavbu nových hospodárskych, kultúrnych a iných centier, približne raz alebo dvakrát do roka.

Obnovou vozidlového parku má spoločnosť SAD Zvolen, a.s., v spolupráci s BBSK záujem vytvoriť čo najoptimálnejšie podmienky pre cestovanie občanov. Nové autobusy podstatne skvalitnia dopravnú obslužnosť v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave ako aj komfort cestovania na území BBSK.

Zásahy do cestovných poriadkov a výrazné zmeny v nich sa vykonávajú len v súvislosti s prudkým poklesom tržieb z cestovného, rastom cien pohonných látok, rušením zamestnávateľov v regiónoch a podobne.

Na dopravu v rámci výkonov vo verejnom záujme, prispieva BBSK, čo spresnil hovorca spoločnosti M. Modranský: "Niektoré spoje v čase dopravnej špičky sú rentabilné, ale víkendové a večerné spoje sú také málo využité, že ich stratovosť pohltí aj malý zisk z tých 'lepších' spojov. Nemôžeme však vykonávať dopravu len počas dopravnej špičky, pretože obyvatelia potrebujú prepravu v priebehu celého dňa aj víkendov."

TEXT A FOTO: R.HORNÁČEKOVÁ

Hviezdna porota rozhodla o vynikajúcom druhom mieste našej krásnej rodáčky z Bátorovej Evky Huťanovej

Pred pár dňami sa Eva Huťanová umiestnila na 2.mieste v prestížnej súťaži krásy TVÁR le PROVOCATEUR, v lete zas na 3.mieste v súťaži MISS Region Gemer.

Vo svadobnom - Evka (v popredí) si na súťaži vyskúšala aj rolu nevesty

ani štúdium na vysokej škole," vraví a zároveň dodáva výhody súťaží krás: "Účasť v nich pomáha dievčatám so zvýšením sebavedomia, rovnako sa naučia aj správne chodiť, držať telo, a každú potešia pravdaže aj zaujímavé ceny," vysvetľuje rodáčka z Bátorovej, ktorá toto leto súťažila aj v Miss Region Gemer, kde sa umiestnila na 2.mieste.

Získala hodnotné ceny

To, že uspela v konkurencii ostatných dievčat ju prekvapilo a veľmi potešilo. "Každá jedna z finalistiek bola krásna a ničím zaujímavá," vraví E.Huťanová.

Z programu ju najviac oslovila módna prehliadka Izabely Komjati. "Odvážny model, ktorý som mala na sebe zrejme potešil oko nejedného pána," smeje sa.

Eva využije po súťaži krásne plavky z kolekcie známej českej topmodelky Aleny Šeredovej, v ktorých zažiarila aj v dlho očakávanej promenade v plavkách. Tie jej sponzor súťaže daroval. Ďalej získala značkovú kabelku, poukážku na nákup obuvi, balíček od známeho výrobcu alkoholu, kozmetický balíček a poukážku na vizážistické služby.

Ing. BEATA BENDOVÁ

V sobotu 24. októbra sa konal 1. ročník súťaže TVÁR le PROVOCATEUR. Súťaž organizovala prvá a najväčšia internetová agentúra na Slovensku www.noveTVARE.sk. Večerom sprevádzala známa moderátorka Zuzka Hajdu, ktorá si s dievčatami výborne rozumela. Slávnostného gawečera sa zúčastnilo aj mnoho známych tvárí. V porote sedeli a o víťazke rozhodovali okrem partnerov súťaže aj Marianna Ďurianová (moderátorka hlavného spravodajstva TV Markíza), Erik Ňarjaš (tanečník známy z Let's Dance), Renáta Drdulová (moderátorka relácie Showbiz v TV TA3), Izabela Komjati (známa módna návrhárka) či Terézia Madarová (riaditeľka le PROVOCATEUR s.r.o).

Lákavý program

Dvanásť krásnych finalistiek súťažilo v 4 disciplínach, a to - predvádzanie modelov návrhárky Izabely Komjati, Svadobného salónu EDEN z Rímskej Soboty a plaviek internetového obchodu www.lingerie.sk. Program bol spestrený aj o voľnú disciplínu, počas ktorej mali finalistky možnosť prejavíť svoju individualitu.

O hudobný program sa postarala vychádzajúca hviezda spevák Jove, ktorý atmosféru galavečera spríjemnil známymi romantickými hitmi. Hlavným hudobným hosťom bol finalista Superstar a Eurovízie Robo

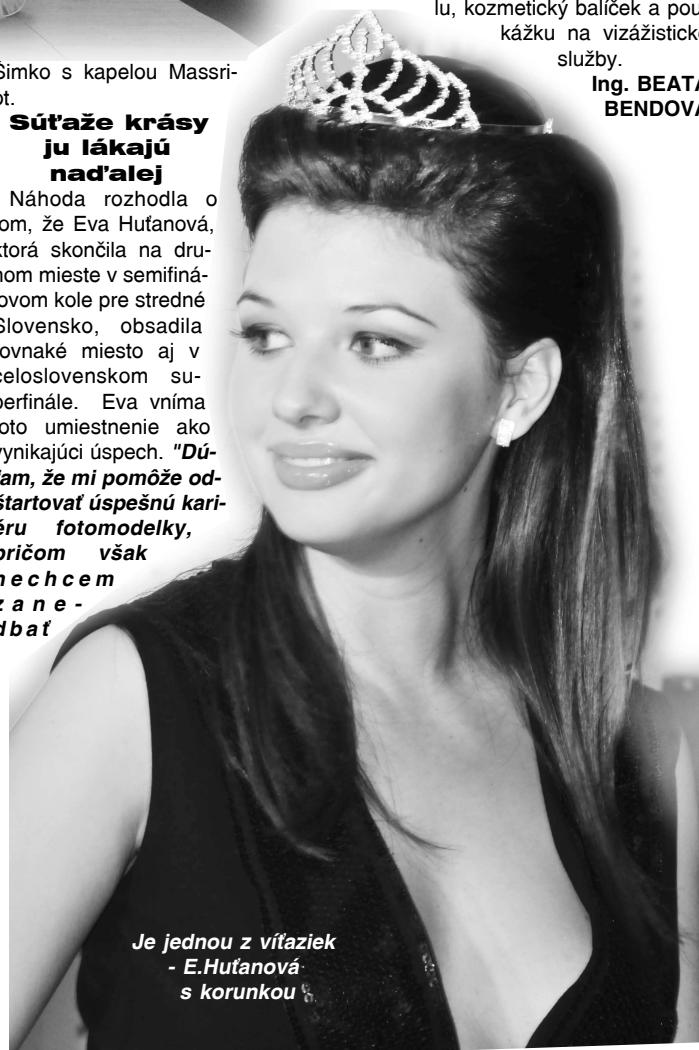
Šimko s kapelou Massriot.

Súťaže krásy ju lákajú naďalej

Náhoda rozhodla o tom, že Eva Huťanová, ktorá skončila na druhom mieste v semifinále pre stredné Slovensko, obsadila rovnaké miesto aj v celoslovenskom superfinále. Eva vníma toto umiestnenie ako vynikajúci úspech. "Dúfam, že mi pomôže odštartovať úspešnú kariéru fotomodelky, pričom však nechcem zanechať"

Módna prehliadka - Eva predvádzala model návrhárky Izabely Komjati

Je jednou z víťaziek - E.Huťanová s korunkou